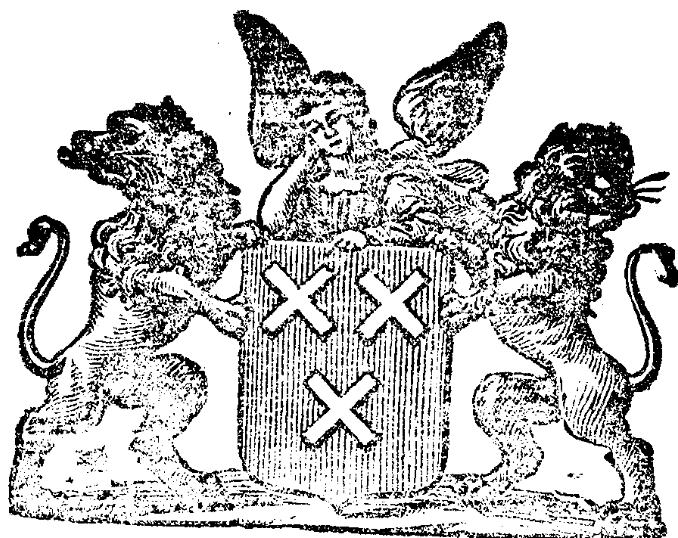
N° 303 1833.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Vrijdag 20 December.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische afgevaardigden hebben gisteren zonder discussie de wet aangenomen, waarbij het kontingent des legers voor het volgend jaar op 110,000 man bepaald is, behalve de burgerwachten die op den voet van het tegenwoordig jaar blijven, en voorts de nieuwe ligting voor 1834, die op 12,000 man voorgedragen is, aangenomen. In dezelfde zitting heeft de minister van oorlog *Evain* een crediet van 900,000 fr. aangevraagd voor tijdelijke uitgaven voor de burgerwachten en andere korpsen, niet tot het staande leger behoorende, voor de vier eerste maanden van het volgende jaar; het ontwerp daartoe is aan de speciale commissie van oorlog ter onderzoek verzonden.

— De belgische *Moniteur* deelt nog een vijftal besluiten mede, benoemingen houdende tot ridders van de order van *Leopold*, de eerste van welke betreft den generaal *Evain*, voor zijne diensten in het bestuur van het oorlogsdepartement aan Belgie bewezen, voorts, behalve de reeds vermelde benoemingen van een twaalftal in belgische dienst zijnde fransche officieren, nog een paar aan genie-officieren, voor de diensten die zij in de verdediging van de Schelde-oevers in December 1832 hadden betoond.

— *l'Indépendant* kondigt aan, dat de graaf *Vilain XIIII* zijne demissie als gezant aan de Italiaansche hoven gegeven had. — Daarentegen liep te Brussel het gerucht, dat de heer *O'Sullivan* als zaakgelastigde naar Weenen zou gaan.

— Den 9den dezer is, volgens de belgische bladen, het voor Maastricht bestemde eskadron huzaren, ter vervanging van het daar gelegen hebbende eskadron kurassiers, in die vesting aangekomen.

— Te Antwerpen waren gisteren genoteerd: Belg. 95½; Braz. 67¼; Sp. Perpet. 64¼, ⅝, ½; 3 pCt. 40, ¾; Uitgest. 14½, ⅜; Sicil. 91; Rom. L. 92½.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 16den December.

Het *Journal des Débats* dat voor twee dagen den inwendigen toestand van Frankrijk zoo treurig afschilderde, schijnt in de buitenlandsche aangelegenheden meerder vertrouwen te hebben. Het belangrijkst onderwerp waarop aller oogen zijn gevestigd, de bagchelijke toestand van het Turksche rijk, behoeft in het belang der westelijke Europesche staten niet de minste bezorgdheid te geven. Het overwigt dat men aldaar aan het Russisch gouvernement toekent, is geheel denkbeeldig, want indien werkelijk het Turksche rijk in zich zelve mogt vervallen, of door uitwendige oorzaken te niet gaan, zoude men niet alleen zich onderling moeten verstaan, om ook in het Oosten het evenwigt te behouden, maar men zou zelfs in die poging door alle Europesche mogendheden, Oostenrijk en Pruissen niet uitgezonderd, worden ondersteund, omdat deze, meer dan andere nog, eene al te groote uitbreiding van het Russisch rijk moeten verhinderen.

— De laatste berigten van Madrid, door bijzondere brieven overgebragt, vermelden, dat de heer *de Zea Bermudez* zich nog op den 8sten dezer aan het hoofd van het bestuur bevond. Overigens vermelden dezelve de volgende niet onbelangrijke tijdingen:

» Het gouvernement heeft besloten het leger te versterken, door eenige regimenten, waarvan tot nu toe slechts de kaders bestonden, voltallig te maken. Men schat de linietroepen thans op 60,000 man, doch dezelve zullen door dezen maatregel tot 100,000 man gebragt worden.

» Men verzekert dat de generaal *Rodil*, vernomen hebbende, dat don *Carlos* zich te Miranda, in Portugal, bevond, op die stad is aangetrokken en dezelve heeft bezet. De genoemde vorst is daarop met zijn gevolg naar Chaves geweken. Men meent nu intusschen, dat weldra eene meer aanzienlijke magt naar Portugal zal gezonden worden, om hetzij dien vlugteling meester te worden, hetzij hem te noodzaken, het zoo naburig rijk te verlaten.

» Voorts is men beducht, dat *Merino* eerlang op eenig ander punt van Oud-Kastilien op nieuw zal te voorschijn komen. Zijn luitenant *Balmaseda* werd nog den 3den dezer door den generaal *Pastor* te Olmedo afgeslagen. Hij had den vorigen dag Siguenza bezet en Guadalajara bedreigd.

» De koninklijke vrijwilligers van Aranjuez hebben zich op nieuw vereenigd, doch er is een korps van 200 man kavallerie tegen hen afgezonden.

» In het koningrijk Valencia worden de benden guerillas dagelijks talrijker, en men wijt zulks aan de onbekwaamheid van den generaal *Vivès*. De generaal *Martinez San Martin*, die als tweede bevelhebber derwaarts is gezonden, meent men, zal meer veerkracht aan den dag leggen."

Op nieuw verzekert men alhier, dat de koningin regentes omtrent eene nieuwe leening met eenige der voornaamste handelhuizen is overeen gekomen. De 5 pCt. schuldbrieven zouden tot eene waarde van 54 pCt. worden aangerekend.

— Het geliefkoosd voorstel der *Gazette de France* en van eenige der ultra-liberale bladen, om het genot der staatkundige regten, met name de bevoegdheid om als kiezer op te treden, aan alle mannelijke ingezetenen, die in de belastingen dragen, toe te kennen, vindt van dag tot dag meer bijval. In onderscheidene departementen worden er petitien rondgedragen, om dezen maatregel aan de wetgevende kamers aangenaam te maken en als den wensch der meerderheid van de bevolking voor te dragen.

— Heden (16 *December*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 103,85; op tijd 104; 3 pCt. kont. en op tijd 75,15; Nap. rent. kont. 91,30; op tijd 91,25; Sp. perpet. kont. en op tijd 70¾; 3 pCt. kont. 42; op tijd 42⅛.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den December.

Den 17den dezer is nabij Tilburg een zware brand uitgebarsten, welke de woning van den herbergier en winkelier *Cornelis Geers* te Veldhoven geheel in den asch gelegd heeft. Reeds sloegen de vlammen boven het dak uit, toen er nog geen brandspuiten op de plaats tegenwoordig waren. Aan de vereenigde pogingen van burgers en militairen had men het nogtans te danken, dat de woede van het vernielende vuur, 't welk door een fellen wind werd aangeblazen, zich niet verder dan tot de reeds brandende woning uitstrekte en de omliggende woningen van het dreigende gevaar gered werden. Eene koe, een paar geiten en eenige andere huisdieren zijn in de vlammen omgekomen, terwijl de timmerman *Mutzaars*, bij het instorten van den voormuur, het ongeluk had zijn been te breken. Van het huis is niets dan een puinhoop overgebleven; het was voor *f* 2000 geassureerd, doch de schade aan huis en meubelen wordt veel hooger geschat.

— Uit Lillo schrijft men van den 14den dezer: » Heden zijn van hier 17 stukken geschut, zoo 36 als 24ponders, die alhier gediend hebben voor eene zeebatterij, met derzelver affuiten, en al wat daarbij verder behoort, zelfs de kogels, in drie schepen, die van Dordrecht proviand hadden aangebragt, naar Vlissingen afgezonden. Men spreekt voorts ook van het op gelijke wijze ontwapenen der zeebatterij van Liefkenshoek, maar men ziet tot heden daaraan nog niet werken."

— Uit Maastricht wordt ons van den 17den gemeld, dat het 4de eskadron van het regiment huzaren, no. 6, alsmede het 2de bat. der 13de afdeeling aldaar bereids zijn aangekomen; het 3de bataillon werd er op heden, den 19den, verwacht en de beide bataillons der 14de afdeeling in het laatst dezer of in het begin der volgende week. Van de verwisseling der in Maastricht liggende artillerie en mineurs was aldaar nog niets bekend.

— De heer Mr. *G. Groen van Prinsterer*, secretaris van het kabinet des Konings, is op zijn verzoek eervol uit die betrekking ontslagen.

— De Keizer van Oostenrijk heeft tot provisionelen oostenrijkschen vice-consul te Rotterdam benoemd den heer *Wilhelm Rhem*, aldaar woonachtig.

— Het stormachtige weder van de jongste dagen heeft hier en daar in ons vaderland schade van verschillenden aard veroorzaakt, zoo heeft onder anderen ll. dingsdag de wind eenig houtwerk van een huis op de Heerengracht te Amsterdam afgerukt, met het ongelukkig gevolg, dat een man daardoor zoodanig is getroffen, dat hem regterarm en linkerbeen zijn moeten afgezet worden.

— Van Noordwijk aan Zee meldt men van 17den dezer, dat dien dag aldaar gestrand is het in ballast van Londen naar New-Castle bestemde engelsche schip *Ringdove*, kapitein *Gilbert*. De equipage van acht man is door de reddingboot geborgen. Het schip zit een weinig noordwaarts van het dorp op strand, en had reeds eenige dagen, op beter weder wachtende, voor de kust ten anker gelegen.

— Van Suriname verneemt men, dat Zr. M. oorlogskorvet *Pallas*, kapitein-luit. *Buijs*, den 12den october aldaar uit Texel is gearriveerd.

— De *Hamburger Correspondent* geeft het volgende berigt uit Berlijn van 7 December: » Den 4den heeft men hier langs een buitengewonen weg brieven uit St. Petersburg ontvangen, inhoudende dat de aanwezige buitengewone Turksche gezant drukke bijeenkomsten heeft met den minister van buitenlandsche zaken, en dat ten gevolge daarvan, verscheiden renboden naar de havens aan de Zwarte Zee zijn vertrokken, met bevelen, die tot de uitrusting van een aantal groote oorlogs- en transportschepen betrekking hebben. Bij het afzenden van deze brieven uit St. Petersburg, maakten zich twee officieren van hoogen rang, waarvan de een met den titel van Ambassadeur bekleed is, gereed om naar Duitschland te vertrekken.

» Sedert eenige dagen spreekt men hier (te Berlijn) van het bijeentrekken van de Russische troepen in Polen, waarmede de benoeming van den Russischen gezant bij een naburig hof tot gouverneur van Polen in verband zou staan, alzoo het leger in Polen de ongedeelde zorg en aandacht van den veldmaarschalk *Paskewitsch* zou vereischen."

'S GRAVENHAGE, den 18den December.

Nadat nog eenige leden heden het woord over de begrootings-wetten in de tweede kamer hebben gehouden, hebben de ministers van finantien, van de nijverheid en van binnenlandsche zaken de voordragten verdedigd en toegelicht. Op hunne redevoeringen zal nader worden teruggekomen.

De beraadslagingen gesloten zijnde, is men ter stemming overgegaan tot de hoofdelijke stemming. Van de 55 leden, waaruit de kamer is zamengesteld, waren 52 tegenwoordig, bevonden zich afwezig de heeren *Hoynck van Papendrecht* en *Dedel* en is er eene plaats, door het overlijden van den heer *Verheyen*, onvervuld. Van de 52 alzoo tegenwoordig zijnde leden stemden er 36 leden *voor* en 16 *tegen* dezelve: Zoodat het ontwerp van wet der uitgaven werd *aangenomen* en aan de eerste kamer zal worden verzonden.

Voor het ontwerp hebben gestemd de heeren Hooft, de Bordes Corver-Hooft, van Hemert, de Jonge, van Rappard, van Swinderen, Hinlopen, Cats, van Tuyll van Coelhorst, Frets, G. Clifford, Bijleveld, Quintus, van Boelens, Donker-Curtius, Druyvesteijn, van Tuyll van Heeze, Cuypers, Weerts, de la Court, Boddaert, Lemker, d'Escury, van Suchtelen, Kniphorst, Ingenhousz, Dijckmeester, van Meeuwen, van Wickevoort Crommelin, Beelaerts, van Alphen, Rengers, van de Kasteele, van Asch van Wijck en Sijpkens.

Tegen de begrooting der staats-uitgaven stemden de heeren Luyben, Op den Hooff, van der Gronden, Fockema, van Nes, van Nagell, van Reenen, Repelaer, Backer, van Dam van Isselt, Sandberg, van Sytzama, Gockinga, Luzac, Schimmelpenninck en Warin.

Na de aanneming van dit ontwerp verklaarden de heeren *Luzac* en *Fockema*, dat zij thans de middelen ook moesten toestaan voor uitgaven, die door de kamer waren ingewilligd. Ter stemming overgegaan zijnde, hebben zich nopens het ontwerp van wet op de middelen verklaard 28 leden *voor* het ontwerp, en 24 leden daar *tegen*; betwelk derhalve mede is aangenomen en even als het eerste ontwerp aan de eerste kamer is gezonden.

Voor het ontwerp hebben gestemd de heeren Hooft, de Bordes, Corver-

Hooft, van Hemert, de Jonge, Fockema, Hinlopen, van Tuyll van Coelhorst, Frets, Clifford, Bijleveld, Quintus, Backer, Donker-Curtius, Druyvesteijn, van Tuyll van Heeze, Boddaert, d'Escury, van Suchtelen, Kniphorst, van Wickevoort Crommelin, Beelaerts, van Alphen, Luzac, Warin, van de Kasteele, van Asch van Wijck en Sijpkens.

Tegen het ontwerp hebben gestemd: de heeren Luyben, Op den Hooff, van der Gronden, van Rappard, van Swinderen, Cats, van Nes, van Nagell, van Reenen, Repelaer, van Boelens, Cuypers, Weerts, de la Court, van Dam van Isselt, Lemker, Sandberg, van Sytzama, Gockinga, Ingenhousz, Dijckmeester, van Meeuwen, Schimmelpenninck en Rengers.

Ten derde wordt in omvrage gebragt en met algemeene stemmen aangenomen het ontwerp van wet tot inkoop en aflossing van schuld in 1834.

De drie aangenomen ontwerpen zullen aan de eerste kamer worden gezonden.

Ten bij vier ure wordt de zitting gescheiden tot morgen ten elf ure, wanneer er beraadslagingen zullen worden gehouden over het ontwerp van wet tot aanvulling der middelen voor 1834, alsmede over het ontwerp van wet betrekkelijk den accijns op de suiker.

De twee aangenomen ontwerpen van wet'en houden in:

Dat der uitgaven bevat de drie navolgende artikelen:

» Art. 1. De begrooting der staats-uitgaven voor den jare 1834 wordt vastgesteld op een gezamenlijk bedrag van drie-en-vijftig millioenen, achthonderd twee-en-negentig duizend, achthonderd acht-en-twintig gulden, acht-en-vijftig centen, en zulks wat betreft de verschillende hoofdstukken, verdeeld als volgt:

Hoofdstuk.		
I. Huis des Konings.	*f*	1,425,000,00.
II. De Secretarij van Staat en de hooge Kollegien. .	»	571,903,58.
III. Departement van Buitenlandsche Zaken. . . .	»	1,121,378,00.
IV. Departement van Justitie.	»	1,144,500,00.
V. Departement van Binnenlandsche Zaken. . . .	»	2,926,000,00.
VI. Departement voor de zaken der Hervormde kerk enz.	»	1,330,000,00.
VII. Dep. voor de zaken van de Roomsch Kath. Eeredienst.	»	400,000,00.
VIII. Departement voor de Marine.	»	6,500,000,00.
IX. Departement van Financien.	»	26,374,047,00.
X. Departement van Oorlog.	»	12,100,000,00.
Te zamen .	*f*	53,892,828,58.

Art. 2. Van de in art. 1 vermelde som van *f* 53,892,828,58 wordt eene som van twee millioenen guldens buiten beschikking gehouden; en worden de sommen, voor de departementen van Marine en van Oorlog uitgetrokken, beschouwd als crediet over 1834, waarop bij herboren rust, en het alsdan ophouden van den invloed der buitengewone behoeften op het gewone, zal worden teruggekomen.

Art. 3. Ter bestrijding der onvoorziene behoeften, welke gedurende den loop van het jaar 1834, mogten opkomen, wordt ter beschikking van den koning gesteld eene som van vijf honderd duizend gulden, te vinden in de eerste plaats, uit hetgeen de uitgaven vermeld in de begrooting van staats-uitgaven over hetzelfde jaar, beneden de sommen daarvoor toegestaan, mogten komen te blijven, zullende het niet aldus gevondene worden gerangschikt onder de uitgaven van een volgend jaar."

Het ontwerp der middelen bevat de navolgende artikelen:

» Art. 1. Ter goedmaking van de uitgaven begrepen in de begrooting over 1834 zullen worden gebezigd, als:

1°. De rijks directe en indirecte belastingen, accijnsen en regten hierna genoemd, zoo als dezelve thans worden geheven of door nadere wettelijke bepalingen mogten worden geregeld, te weten:

a. de grondbelasting tot *f* 8,426,177, in hoofdsom, benevens twee opcenten voor kwade posten; *b.* de belasting op het personeel; *c.* het patentregt; *d.* de accijnsen; *e.* het regt van registratie en verdere indirecte belastingen op het zegel, de griffie, de hypotheken en de successie; *f.* de regten op den in-, uit- en doorvoer, met buitenlandsch tonnegeld, de watertollen, de scheepvaart- en recognitie regten en de baak- of vuurgelden; *g.* het regt op de gouden en zilveren werken; - 2°. de posterijen: - 3°. de loterij; - 4°. de opcenten op de hoofdsom der volgende belastingen, accijnsen en regten, te weten: *a.* twaalf opcenten op de grondbelasting; *b.* dertig opcenten op het personeel; *c.* vijf-en-twintig opcenten op het patentregt; zullende de opcenten op het personeel en het patentregt geheven worden over het geheele belastings-jaar, eindigende den laatsten April 1835; *d.* vijf-en-twintig opcenten op de accijnsen, met uitzondering van het gemaal, en van het collectief zegel deswege; *e.* vijf-en twintig opcenten op het regt van registratie en verdere indirecte belastingen; 5°. de inkomsten der domeinen van 's Konings beminden zoon Prins *Frederik* der Nederlanden, overgedragen bij de wet van den 25. Mei 1816; 6°. de opbrengt van de te verkoopen goederen, buitengewone inkomsten en alle verdere toevallige baten; 7°. eene uitkeering van twee millioenen gulden uit de geldmiddelen van de overzeesche bezittingen.

Art. 2. Voor zoo ver, door vermeerdering van inkomsten, of door vermindering van uitgaven, geene gelijkheid tusschen de baten en lasten van het jaar 1834 mogt worden daargesteld, behouden wij ons voor nadere wettelijke voorzieningen daaromtrent voor te dragen.

Art. 3. Tot voorziening in de buitengewone pensioenen, lijfrenten en andere afloopende betalingen, zullen worden gebezigd *a* eene uitkeering van *f* 1,321,447,70 door het Amortisatie-Syndicaat aan de schatkist te doen, volgens art. 9 der wet van den 27 December 1822; en *b.* eene uitkeering van *f* 345,000, door het Amortisatie-Syndicaat art. de schatkist te doen, volgens art. 1 der wet van den 5 Junij 1829.

DUITSCHLAND.

Frankfort, den 14den December.

Te Berlijn wilde men den 5den dezer weten, dat ook de groote mogendheden bij de aanstaande conferentien te Weenen te openen, zouden worden vertegenwoordigd. Het Russisch kabinet had daartoe benoemd graaf *Orloff* en de admiraal vorst *Mentschikoff*; het Engelsch bestuur lord *Durham*; de keuze van Frankrijk was zeide men nog niet bekend.

— Den 4 dezer is bij het kamerregt te Berlijn voor het eerst in het openbaar eene regtszitting gehouden. Het was voor de burgers dier stad eene vreemde zaak, pleidooijen te hooren en een geheel regtsgeding bij te wonen. De grootste orde is daarbij in acht genomen.

— De keizer van Oostenrijk is thans geheel hersteld van de gevolgen van zijnen val, en heeft ook weder eene publieke audientie gegeven. In plaats van den prins *Nicolaas Esterhazy*, die dezer dagen overleden is, heeft Z. M. de keizer van Oostenrijk den baron *von Spleny* benoemd tot kapitein der hongaarsche gardes du corps.

— Nog schrijft men van Weenen onder dagteekening van den 5den dezer, dat de Engelsche gezant sir *Frederic Lamb* aldaar van Milaan was terug gekeerd; en dat een engelsch koerier van Londen zeer bemoedigende berigten omtrent den staat der Belgische onderhandelingen had overgebragt.

GRAANMARKT TE AMSTERDAM.

WOENSDAG, *den 18den December.*

TARWE. — Met weinig handel; nieuwe F. flaauw: 127 ℔ puike jarige Pommer *f* 190 kl. gerijf; - 121 jarige Vriessche *f* 150; - 131 N. Rhijn *f* 186; - 126 O. B. Pools. *f* 235; - 127 puike jarige Uckermarksche *f* 203; - 134 O. W. Rhijn *f* 193.

ROGGE en GARST. — Zonder handel.

HAVER. — In eenen doen: 72, 75 ℔ N. Vriessche Voer *f* 54, 56; - 83, 86 Oost-Vriessche fijne *f* 64 bij partij.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

KOOL- en LIJNZAAD. — Zonder handel.

OLIE. — Als voren.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 18den December.*

Nederlanden. pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4½ ur.*	pCt.	*laagste koers.*	*hoogste koers.*	*koers 4½ ur*
Werkel. schuld 2½	$49\frac{7}{8}$	$49\frac{7}{8}$	$49\frac{13}{16}$	Cert. dito $18\frac{31}{33}$. 5	$92\frac{1}{8}$	$93\frac{1}{4}$	$93\frac{1}{4}$
Dito dito 5	$94\frac{5}{16}$	$94\frac{7}{16}$	$94\frac{5}{16}$	Obl. te London. 5			
Uitgestelde dito . . .	$1\frac{3}{16}$			Certif. te Hamb. 5			
Kansbill. dito.	$22\frac{5}{16}$	$22\frac{3}{8}$	$22\frac{5}{16}$	Inschrijv. Assig. 6	$66\frac{11}{16}$	$66\frac{3}{4}$	$66\frac{3}{4}$
Amort. Syndic. . 4½	$88\frac{7}{8}$	89	$88\frac{15}{16}$	Certificat. dito. . 6	$66\frac{9}{16}$		
Dito dito . . 3½	$72\frac{1}{16}$	$72\frac{1}{4}$	$72\frac{1}{8}$	Polen.			
Schatkistbiljett. . 6	$102\frac{1}{2}$	$102\frac{5}{8}$		Aand. Loot. fl. 300.	$111\frac{1}{4}$	$111\frac{3}{4}$	$111\frac{3}{4}$
Oorlogslasten. . . 5	$100\frac{5}{16}$			Pruissen.			
Leening 1831. . . 6	$103\frac{1}{2}$			Dito dito R. 50. . .	92		
Handel-Maats. . 4½				Oostenrijk.			
Frankrijk.				Dito dito *f* 100. . .			
Inschr. Grootb. 3	$76\frac{1}{8}$			Dito dito » 250. 4			
Engeland.				Metalliek 5	$93\frac{3}{16}$	$93\frac{5}{16}$	$93\frac{3}{16}$
Dito per 12 Aug. 3				Dito Lond. gen. 5			
Spanje.				Dito 2½			
Certificat. Amst. 5	$63\frac{7}{8}$	$64\frac{1}{4}$	$63\frac{7}{8}$	Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito *f* 1000 . . . 3	$40\frac{3}{4}$	41	$40\frac{7}{8}$	Dito 4			
Uitges. 3 pc. Sch. 5	$14\frac{3}{16}$	$14\frac{1}{4}$	$14\frac{3}{16}$	Cert. Stadsb. dit. 2½			
Cort. Bons. Lond. 5				Ween. Bankact. 3			
Napels.				Denemarken.			
Certificat. *L & B* 5				Leening te Lond. 3			
Dito *Falc. & C.* 5				Braziliën.			
Leen. Lond. *R.* . 5				Dito *Rotschild.* 5	$67\frac{1}{2}$		
Rusland.				Grieksche.			
Obl. *Hope* $\frac{1798}{1816}$. 5	$101\frac{5}{8}$			Dito te London. 5			
Dito dito $18\frac{28}{29}$. 5	$101\frac{3}{4}$						

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.